

CONȚINUT, FORME ȘI METODE ÎN LECȚIILE RECAPITULATIVE DE FILOZOFIE

Sarcinile lecțiilor de recapitulare sînt, desigur, de improspăt, sistematiza și adînci noțiunile, de a fixa și consolida cunoștințele anterioare...

direct de programa de examen. De este implicată toată în conștiința mea, multor teme și se poate realiza pe baza generalizării cunoștințelor despre materialitatea lumii...

Ne-am propus să tratăm în lecțiile de sinteză și o problemă generală pe care elevii și-o pun în mod firesc: ce este societatea? Răspunsul la această întrebare n-a putut fi dat la începutul lecțiilor de materialism istoric...

Lețiile de sinteză pot începe cu prima din temele propuse de noi sau pot sfîrși cu aceasta. În orice caz, cadrul restrîns, limitat al răspunsului primit de elevi la întrebarea: „Ce este filozofia?” în prima lor lecție este lărgit acum prin răspunsul ce le-a fost dat la această întrebare de întregul curs...

Lețiile de sinteză se îmbogățesc cu conținutul lecțiilor de istoria filozofiei, materialism dialectic, materialism istoric și socialism științific, intrucît avem posibilitatea să prezentăm elevilor date suplimentare...

Tema „Modalitățile cunoașterii” suscită o comparație care să releve asemănările și deosebirile între cunoașterea științifică, artistică și filozofică, între reflectarea speculativă și reflectarea realistă...

Cea de a treia temă — „Materialismul dialectic despre determinism și libertate” — așa după cum este formulată pare a nu fi prevăzută în mod

și o generalizare a cunoștințelor preluate la lecțiile despre revoluția socialistă, despre revoluția populară în țara noastră, despre statul socialist și despre statul socialist român, precum și o aprofundare a raportului dialectic dintre patriotism și internaționalism...

Ca o completare a acestor lecții recapitulative ne-am propus să organizăm consultații pentru unii elevi la problemele cum ar fi: concepția despre lume, principalele forme ale materialismului, teoria și metoda în filozofie, categoriile materialismului dialectic, categoriile materialismului istoric...

La consultația cu tema „Principalele forme ale materialismului”, după ce vom da o caracterizare mai amplă decât în cursul anului a acestor forme, vom insista îndeosebi asupra superiorității materialismului dialectic a exemplei revoluției științifice de marxism în filozofie...

CONSOLIDAREA ȘI SINTEZA CUNOȘTINȚELOR DE MATEMATICĂ ÎN CLASA A VIII-Ă

Organizăm cu elevii mei din clasa a VIII-a recapitularea în vederea examenelor de matematică, am în vedere, înainte de a trece la probleme de sinteză, consolidarea celor mai importante cunoștințe din materia anilor anteriori.

M-am propus, de exemplu, să încep prima lecție de recapitulare cu interpretarea și aplicarea fracțiilor aritmetice în probleme și să tratez, paralel, procentele. Tînd seama de faptul că la examenele de admitere în liceu din anii anteriori s-au manifestat adesea erori în interpretarea și aplicarea noțiunilor raport și proporții...

O atenție deosebită acord recapitulării teoretice și mai ales practice a capitolelor privitoare la relații metrice

ția dintre categoriile materie, mișcare, spațiu și timp, materie și conștiință, apoi lege, cauză-efect, esență-fenomen, contradicție, cantitate-calitate, negație dialectică, cunoaștere, obiect-subiect, adevăr, practică, existență socială-conștiință socială, mod de producție, clase sociale și luptă de clase, revoluție, bază și suprastructură, stat etc.

Vom grupa toate aceste consultații în 2-3 ore și le vom desfășura sub forma unor convorbiri, a unor răspunsuri la întrebări sau, eventual, a unor expuneri selectivă. Vom căuta să punem întrebări susceptibile să trezească curiozitatea și interesul, de exemplu: de ce proletariatul are rolul conducător în revoluție și, legat de aceasta, de ce este singura clasă consecvent revoluționară?...

Dezic că, la sfîrșitul recapitulării, elevii să aibă o imagine de ansamblu a celor învățate în cursul anului, să fie în stare să interpreteze în mod independent faptele și fenomenele, apăsînd în situații noi cunoștințele pe care și le-au însușit, să fie capabili de a generaliza aceste cunoștințe și de a le exprima cu cuvintele lor proprii.

Prof. VALDEMAR POPA Prof. ION CODRU

Primele probleme de sinteză pe care le voi rezolva cu elevii mei se vor referi la geometria plană. În cadrul lor vor interveni mediatoarea mediană, bisectoarea, înălțimea, unghiurile de 15°, 30°, 45° și 60°, astfel încît elevii să poată dovedi că un triunghi este isoscel sau echilateral, că există două drepte perpendiculare, că două triunghiuri sînt echivalente, că există o relație dată etc.

Temele de recapitulare la geometria în spațiu vor fi tratate grupat: prima cu cilindrul, piramida cu conul, trunchiul de piramidă cu trunchiul de con, punîndu-se accentul pe probleme de sinteză referitoare la trunchiul de piramidă și trunchiul de con.

Am constatat, la examenele din anul trecut, că mulți elevi au făcut greșelile de a considera drept piramidă regulată orice piramidă care are bază un poligon regulat. De asemenea, ei au aplicat și la piramida regulată și la cea neregulată formula semipodului perimetrului bazei prin apotema piramidei pentru aria laterală, procedînd la fel și în cazul trunchiului de piramidă...

Greșelile cele mai frecvente făcute de elevi la examenele de admitere se referă la simplificarea fracțiilor algebrice. Unii nu știu ce condiții trebuie să îndeplinească o fracție algebrică pentru a se putea efectua o simplificare, alții nu știu să scrie procedeele de transformare a unei sume sau diferențe de termeni într-un produs de factori, alții încearcă să obțină un pro-

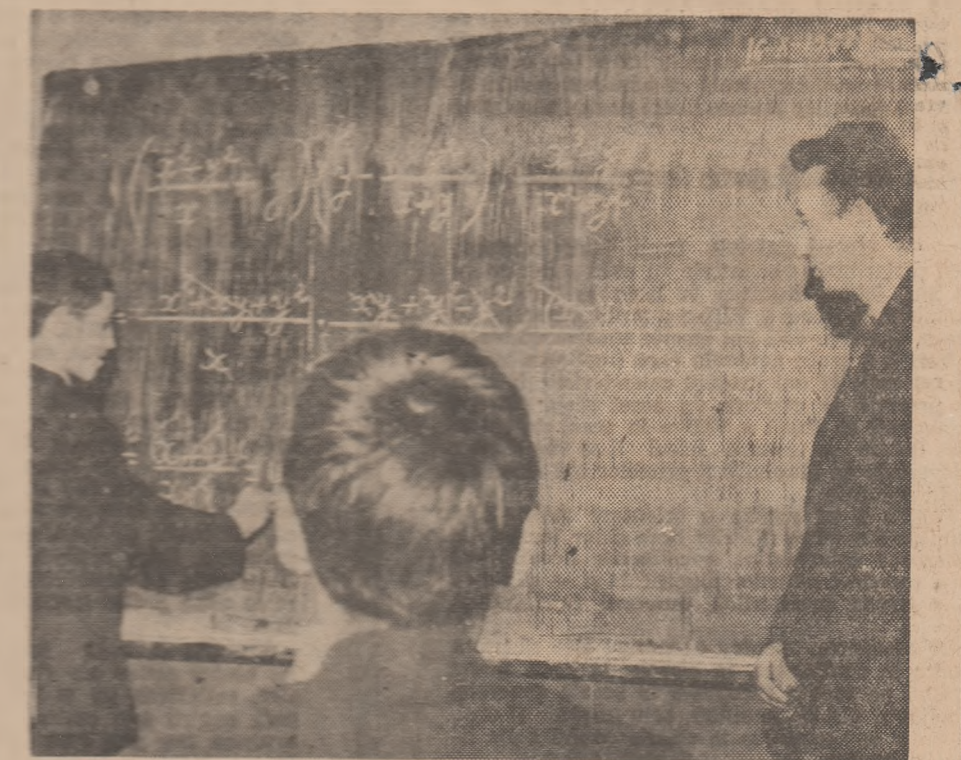
ducător de factori la întimplare, fără nici o orientare în acest sens etc. Aceasta se datorează, după părerea mea, faptului că în clasa a VII-a și pe parcursul clasei a VIII-a procedeele de descompunere în factori se predau izolat și, în unele cazuri, după o metodă greșită, fără referiri la simplificarea fracțiilor aritmetice. Mi se pare absolut necesar ca în lecțiile de recapitulare să se prezinte o sistematizare a acestor procedee, care să fie aplicate la exerciții diverse. Pentru a da elevilor o busolă de orientare în acest sens le voi arăta că trebuie să cerceteze mai întîi dacă întreaga expresie care poate fi numărătorul sau numitorul unei fracții algebrice are sau nu un factor comun...

Notării în mod deosebit asupra noțiunilor care reprezintă primul pas în modernizarea studiului matematicii în clasele V-VIII. Astfel, voi insista asupra cunoștințelor referitoare la mulțimea punctelor pe o dreaptă, la intervale, la reuniunea a două mulțimi etc. și voi face cu elevii exerciții în care se cere să se găsească valorile unei necunoscute pentru care o fracție sau un produs de factori este pozitiv, negativ mai mare ori mai mic de un număr dat, să se exprime în această și să reprezinte grafic intervalul în care mulțimea punctelor pe o dreaptă satisface inegalitatea dată.

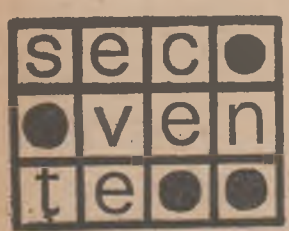
M-am propus să tratez acest volum de cunoștințe care constituie esența studiului matematicii în clasele V-VIII, într-o legătură strînsă, solicitîndu-le pe elevi să rezolve probleme complexe, în care intervin în același timp cunoștințe de geometrie plană, geometrie în spațiu și algebră și să aplice în același timp cunoștințele teoretice la rezolvarea unor probleme din viața practică, aducînd în fiecare temă și elementul nou care nu trebuie să lipsească din nici o lecție de recapitulare.

Prof. GRIGORE GHEBA

Exercițiile cu fracții algebrice constituie una dintre cele mai frecvente forme de recapitulare la matematică în clasa a VIII-a

Exercițiile cu fracții algebrice constituie una dintre cele mai frecvente forme de recapitulare la matematică în clasa a VIII-a

Sărbătorirea liceului „Mihai Viteazul” din Turda

Liceul „Mihai Viteazul” din Turda, despre care am avut deseori prilejul să scriem în coloanele gazetei noastre, îndeosebi în legătură cu preocupările colectivele și didactice pentru introducerea unor mijloace moderne de predare, și-a sărbătorit recent 60 de ani de existență.

Continuînd tradiția valoroasă a începuturilor sale, liceul turdean și-a câștigat un binemeritat renume prin rezultatele pe care le obține în instruirea și e-

ducarea elevilor. Dovedind un interes deosebit pentru aplicarea metodelor pedagogice înaintate, colectivul liceului a realizat, cu mijloace proprii, un cabinet audio-vizual pentru predarea limbilor străine, un laborator de mecanică, un laborator de electrotehnică și o bază sportivă. Nu-i de mirare, deci, că absolvenții acestui liceu se disting în școlile postliceale și în învățămîntul superior.

Cu prilejul festivității de aniversare, în cadrul căreia directorul liceului, prof. A. Ciamba, a trecut în revistă cele mai importante momente din istoria școlii, au adus cîlduroase urări de noi succese în muncă profesorii și elevii acad. Constantin Daicoviciu, consilier al ministrului învățămîntului și Aurel Duca, prim-secretar al comitetului județean P.C.R., președinte al consiliului popular județean.

În telegrama adresată C.C. al P.C.R., tovarășului Nicolae Ceaușescu, profesorii școlii și-au exprimat hotărîrea de a nu preocupăți nici un efort pentru formarea noii generații de cetățeni bine educați și multilateral instruiți, capabili să-și aducă din plin contribuția la înflorirea continuă a patriei.

Anticipații editoriale — 1970

Luni, 12 mai a.c., a avut loc ședința colegiului Editorilor didactice și pedagogice la care s-au dezbătut probleme legate de apariția lucrărilor de literatură pedagogică pentru anul 1970. Din proiectul de plan prezentat de conducerea editurii se conturează publicarea unei bogate și variate liste de lucrări pedagogice, metodice și de interes general.

Dintre anticipațiile editoriale remarcăm o nouă grupă tematică — lucrări axate pe teme educative, în care se tratează problemele dirigenților, ale adolescenților, ale orientării școlare și profesionale etc. Astfel, se va încheia seria de trei volume de elegieri de texte în ajutorul dirigenților (primele două sînt sub tipar). Orientarea școlară și profesională a elevilor va fi abordată într-un număr mai mare de lucrări decît pînă acum. De asemenea, vor apărea lucrări care vor trata aspecte particulare ale educației adolescentului și probleme de educație sexuală.

Un alt grup de lucrări privește conținutul și organizarea învățămîntului. Dintre ele menționăm debutul seriei de „Căile de pedagogie contemporană”, ale cărei prime două numere se vor intitula „Clasa I — copii de 6 ani” și „Actualitatea pedagogică comparată”. Tot în acest grup se încadrează și introducerea în pedagogie, îndrumări metodice pentru aplicarea programelor școlare la toate clasele școlii generale și liceului, lucrări experimentale privind îndeosebi predarea la clasele mici.

Între lucrările de istoria pedagogiei românești sînt protejate să apară primele două volume din tratatul de istoria pedagogiei. Alte lucrări vor prezenta monografic personalități marcante din trecutul școlii românești. În seria lucrărilor privitoare la istoria pedagogiei universale se preconizează editarea integrală a unor lucrări clasice, prima fiind o nouă versiune românească a celebrului „Didactică magna” a lui Comenius.

Pentru 1970 se anticipază editarea unor metodici și lucrări cu caracter metodice pentru profesorii de biologie, de limbă ale naționalităților concloitoare, de muzică și desen, culegeri de exerciții și probleme, precum și lucrări de

înțeles general. Se prevede, deodată, apariția unui număr special de lucrări pe tematică pionierescă, destinate atât pionierilor, cit și comandanților.

În cadrul ședinței membrii colegiului editorilor și numeroși invitați au dezbătut pe larg proiectul de plan și au făcut propuneri de îmbunătățiri a lui.

O emisiune radiofonică adresată comandanților de pionieri

În dorința de a veni mai substanțial în sprijinul comandanților de detașamente și al celor de unități, Radiodifuziunea română, în colaborare cu Consiliul Național al Organizației Pionierilor, inaugurează luni, 19 mai — la ora 20,15, pe programul II — o emisiune de propagare a experienței înaintate în domeniul activităților pionieresti. Cei care își vor confrunța părerile sau care vor

putea încheia vor fi, prin exceție, comandanții lași principii colaboratori ai emisiunii. Ei vor participa la emisiuni, la mese rotunde, anchete, dezbateri pe teme date, consultații, rapoarte etc. În felul acesta se va pregăti terenul pentru unele acțiuni în perspectivă, cum ar fi sărbătorile tradiționale ale pionierilor — Săptămîna primăverii, Zina pionierilor, aniversările unității, primirea solemnă a copiilor în organizație — festivitatea lecții din pionieriat etc. În același timp, vor fi marcate pregătirile care se fac în vederea întîmpinării marșilor sărbătorii naționale: 23 Ianuarie, 20 Decembrie, 21 Ianuarie ș.a. În diferite etape ale anului se va comenta calendarul acțiunilor pionieresti: fazele diferitelor concursuri literare, de artă plastică, de fotografie, sportive, raliu de carturi, festivalul cultural-artistic, concursurile „Căușătorii de comori”, „Pionieri pe cărările patriei” etc.). Se va acorda o pondere însemnată activităților din timpul vacanțelor școlare, organizării excursiilor, expedițiilor pionieresti, a taberelor în corturi, a cursurilor cicloturistice ș.a.

Pentru a impulsiona existința cercurilor de pionieri și școlari, mai ales a celor cu caracter tehnic,

se vor purta din nou referințele la experiența unor comandanți și profesori care sa reușit să autodeparteză cercurile din unități și cașele de pionieri, să facă mai atractivă munca în cadrul lor, să o diversifice, să sistem siguri că se vor bucura de o largă audiență disecțiile privind metodele organizării unor acțiuni pionieresti cum sînt vizitele, întîlnirile, concursurile, jocurile, expedițiile, săzătorile, carnavalele, medalioanele etc.

În cadrul emisiunii vor fi discutate cu subiect pionieresti deosebite, care comportă aplicarea organizației și distincțiilor organizației, vor fi recenzate lucrările și studii închinare pedagogiei activității pionieresti, se vor face comentarii pe marginea unor sesiuni metodice științifice, simpozioane, consfătuiri etc. Se vor prezenta filmele, diavizivetele sau discutate cu subiect pionieresc și se vor semnala volumele de literatură pentru pionieri și școlari, îndeosebi cele care apar în colecția „Preliudii”, iar în unele cazuri se vor organiza întîlniri cu autorii acestor lucrări, cu redactorii și revistelor pentru copii și al revistelor „Educația pionierescă”, „Educația pionierescă”, „Educația pionierescă” etc. Unii noii emișioniștii cu identitate cât mai largă în rîndul comandanților.

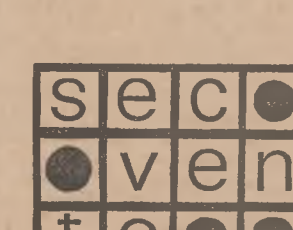
lor, despre modul cum realizează frumosul, romanticul în viața pionierescă. Pe măsură ce emisiunea își va adînci rădăcinile în timpul preocupărilor pionieresti și comandanții vor găsi în ea un sprijin pentru activitatea lor, se va ivi necesitatea acordării de consultații, care vor putea îmbrășa o gamă foarte largă de probleme: programarea activității pionieresti, stimularea inițiativii pionierilor, solemnul în activitatea organizației, raportul comandant-dirigint, raportul comandant-copil, conducerea și autoconducerea în munca pionierescă, îmbinarea utilului cu distractivul, stimularea creativității copiilor, orientarea școlară și profesională, valorificarea condițiilor locale, cultivarea tradițiilor pionieresti, combaterea formalismului în munca educativă ș.a.m.d.

Sumara sobităre a profului emișioniștii arată că ea are rolul de a contribui la perfecționarea activității pionieresti, dînd comandanților prilejul să-și întregescă cunoștințele dobîndite la cursurile centrale de perfecționare sau la instructajele județene, punîndu-le la îndemîna informații bibliografice menite să lărgescă documentația cabinetelor metodice etc. Unii noii emișioniștii cu identitate cât mai largă în rîndul comandanților.

Evocarea lui Gib Mihaescu

Cu prilejul împlinirii a 75 de ani de la nașterea lui Gib Mihaescu, în orașul Drăgășani-Vilcea — orașul natal al scriitorului — s-a organizat recent un simpozion literar.

Simpozionul a fost deschis de prof. I. Diaconescu, directorul Casei de cultură din localitate. Profesorul Ion M. Negreanu (Craiova), a prezentat expunerea „Gib Mihaescu — omul și opera”, prof. Vladimir Dogaru (București), expunerea „Gib Mihaescu, romancier al dragostii”, iar prof. Emil Istocescu (Drăgășani), a analizat piesele postume „Contrații” și „Criză în barou”, păstrate în arhiva familiei scriitorului.

PATÎȚA SILVESTRU

CONTRIBUȚIILE LA JALONAREA UNOR STRATEGII DIDACTICE

Activitatea la lecție înseamnă mai ales schimb de valori, comunicare organizată. Comunică, discută elevii cu profesorul. Comunică elevii între ei, sub atenta îndrumare a profesorului. O lecție bună este o bună comunicare. Iar această comunicare este reglementată de anumite norme (logice, de cunoaștere, didactice, psihosociologice, etice), vehiculează — prin intermediul metodelor și mijloacelor — anumite valori și folosește pentru aceasta scheme (cuvinte și imagini). Ea ajunge la un înalt nivel de eficiență în întreg grupul participând de elevii numai într-o structură de cooperare, cînd — prin conștientizarea finalității, prin folosirea metodelor și mijloacelor activatoare — elevii își mobilizează integral resursele psihice.

Profesorul conduce activitatea formatoare la lecție, exercitînd o puternică influență prin toate componentele personalității sale. Datorită calităților lui și modalităților de acțiune, profesorul este principalul factor care suscită și dezvoltă motivația, agentul de care depinde buna comunicare, eficiența acesteia. Evitînd conduita dictatorială și cea prea liberală el are datoria să stimuleze energia grupului de elevi, să folosească în vederea atingerii scopurilor și să păstreze coeziunea grupului, mai ales prin favorizarea interacțiunilor care face să crească capacitatea de participare a fiecărui elev.

Comunicarea optimă în procesul de învățămînt este o temă centrală a didacticii. Dar aceasta se află, încă, sub imperiul unei dogme — dogma caracterului univoc determinat al comunicării, în care relația profesor-elev este concepută numai din punctul de vedere al profesorului (centrat pe sine și nu pe grupul de elevi), nu ca interacțiune, ci ca unidirecțională. Gîndirea logică este identificată cu gândirea cognitivă în general și cu procesele inferențiale, elementele afective și motivaționale ale comunicării sînt neglijate, procesul de elaborare a cunoștințelor și priceperilor este ignorat, se prescriu sarcini formative ineguste. Activizarea procesului de învățămînt este înțeleasă mai mult ca o intensificare a activității elevilor și foarte puțin ca intensificarea a muncii profesorilor în vederea dezvoltării activităților elevilor.

Unitatea învățare-predare nu a atras încă studiul critic care, Metodicele, în loc să fie elaborate creator, sînt de obicei deduse din didactică, iar eficacitatea metodelor este apreciată unilateral, după efectul cantitativ nefiind-se seama de variatele efecte psihologice. „Producivitatea” pedagogică este privită mai ales sumativ, nu calitativ.

Înrădăcirea unor asemenea puncte de vedere se explică și prin rezultatele nesatisfăcătoare obținute în domeniul elaborării unei teorii cuprinzătoare a învățării, în care sînt prezente și interpretarea educațională, nu numai cea psihologică. Nu s-a luat în considerare, cu toată seriozitatea necesară, faptul că progresul științelor despre om, al științelor afeim și, în special, al psihologiei, se desfășoară în condiții de cercetări operaționale, psihosociologice, metodelor grupului, ca și cercetării logice și metodologice științifice, producînd profunde restructurări, „rectificări recurente” și în didactică. Numai cercetarea complexă — în cadrul interdisciplinar — al psihologiei, științelor de elevi și a profesorului în situații de învățămînt, a comunicării în această situație, va duce la explicarea învățării și a acțiunii la lecție prin toate elementele ce le caracterizează, oferind principii, criteriile, normele pentru elaborarea științifică a strategiei didactice. Concomitent, și în strînsă legătură cu aceasta, este necesar să se precizeze obiectivele generale și pe nivelurile de învățămînt (obiective cognitive, afective, ale personalității integrale), ca și procedeele și chiar problemele tipice de verificare a îndeplinirii acestor obiective, care să poată fi utilizate de fiecare profesor.

Discuția pe care o prezentăm în continuare — organizată de cercetătorul EMILIAN DIMITRIU cu participarea profesorului universitar dr. PAVEL APOSTOL, a profesorului ROMEO DASCĂLESCU, director adjunct al Institutului de Științe Pedagogice, a cercetătorilor MARIN VISAN și VIRGIL CARABA și a profesorilor MIHAIL IORDĂNESCU și ALEXANDRU DABUJA — are menirea de a marca unele elemente ale didacticii moderne, în scopul de a contribui la jalonarea unor strategii didactice.

Clasa este o mică societate

E. DIMITRIU: Clasa este o grup de muncă compus din membrii egal între ei și un îndrumător (profesorul), ale căror relații sînt reglementate mai ales de sarcina ce trebuie îndeplinită. Clasa este, după părerea dv., situația profesorului în acest grup?

R. DASCĂLESCU: Profesorul este în fața grupului și în grupul de elevi. Tocmai în această centrare pe grup, care are o incontestabilă valoare formativă, stă dificultatea activității sale. Măsura eficienței muncii profesorului o dau performanțele intelectuale și

de conduită ale grupului care, întregind elevii, le stimulează forțele pentru acțiuni de calitate superioară. Elevul respinge altă formă facilă de instruire, cît și pe cea dogmatică-severă. El dorește să fie învățat cum să învețe, cum să se comporte, cum să depună efortul eficient care îl va duce la succes, dorește să-și conștientizeze propriile posibilități. El cere îndrumare, nu dădăceală.

E. DIMITRIU: Este ceea ce subliniază E. Bourtroux — care arătă că adevăratele misiuni a profesorului este să învețe pe elevi să se emancipeze de sub tutela lui sau Alaiin, care scria că suprema aspirație a copilului este de a deveni adult.

R. DASCĂLESCU: Intr-adevăr, profesorul nu trebuie să abuzeze de îndrumare, ci s-o limiteze la strictul necesar. Îndrumarea trebuie retrasă în mod succesiv în funcție de înțelegerea de către elev a sarcinii și de cunoașterea operațiilor ce duc la îndeplinirea ei. Dar mai există profesori care nu știu să îndrume elevii, profesori dominatori, care resping cooperarea. Ei blochează comunicarea la lecție, devin o barieră ce se întrepune între elevi și scop. Apare situația birocratică, de frustrare a elevilor de binepădărit în unele lucrări de psihosociologie — în care relațiile concrete și sincere dintre profesori și elevi sînt înlocuite de relații impersonale, conduse de reguli rigide; interacțiunea se degradează în raporturile de dependență oarbă față de profesor. Apar conflictele, insubordonarea diferentă, în timp ce potențialitățile psihice ale elevilor sînt nesatisfăcător exploatate.

Valoarea cooperării la lecție

E. DIMITRIU: Cooperarea profesor-elevi este o valoare cognitivă, afectivă și evaluativă ale lecției și reprezintă condiția sine qua non a îndeplinirii funcțiilor sale. Pornind de la cele afirmate de Jean Piaget, care scria că logica, cuprinzînd structurile cele mai generale ale coordonării acțiunilor, este exercităată și favorizată în măsura în care există schimb real, dialog, comunicarea între copil și anturajul său, mai ales între copil și adult, de fapt că gîndirea autonomă începe în etapa în care copilul este capabil să interiorizeze acest dialog, să-l poarte „singur” și dori să ne oprim asupra modalităților prin care profesorul poate stimula un asemenea dialog.

V. CARABA: Interacțiunea optimă la lecție nu numai că răspunde trebuințelor cognitive ale elevilor, dar satisface și alte valențe spirituale: responsabilitatea, creativitatea ș.a. În acest sens, profesorul stimulează conștientizarea în activitate dacă asigură asumarea de către elevii săi a răspunderii pentru succesul din clasă, dacă încurajează inițiativa spontană, netețea care înviorază și susține munca perseverentă, dacă garantează fiecărui elev libertatea de exprimare a gîndurilor și sentimentelor. În asemenea condiții elevii își fac o datorie din a participa activ la lecție, de a colora și a susține o viață intelectuală care duce convergența necesită a forțelor întregului grup în jurul obiectivelor propuse.

Metodele active impun cooperarea

E. DIMITRIU: Valoarea oricărei metode didactice este împlinită dacă asigură înarmarea elevilor cu metode de gîndire și acțiune. Aceasta este posibil numai dacă elevii înțeleg structura și funcționalitatea metodelor, cooperarea la utilizarea lor (unitatea predare-învățare), le corelează cu performanțele obținute și coeficientul de autodepășire înregistrat. Școala trebuie deci să le formeze spiritul științific. Aceasta cere ca, în funcție de specificul disciplinelor studiate și de nivelul de vîrstă al elevilor, cunoștințele să fie supuse explicit exigențelor de verificabilitate, să vizeze obiectivitatea și interdisciplinarea, să se fixeze într-un limbaj conceptual; intuitivității nemijlocite, evidențierii banale, trebuie să se substituie intuitivitatea metodică, elaborată, modelarea intuitivă. De asemenea, se impune ca elevii să fie învățați a aprecia totul în lumina criteriului „valoare pentru umanitate”. Care sînt, după dv., principalele obiective ale lecției?

M. VISAN: Asemenea căi sînt mai ales, problematizarea și folosirea metodelor euristice. Cercetările psihologice și pedagogice demonstrează că problematizarea cere metode active, adică acele metode care implică o intensă activitate mentală în însuși actul învățării. Dacă elevii gîndesc în „complex problematic”, dacă rezolvă problemele sesizîndu-le în totalitatea lor (și este vorba nu numai de probleme matematice, ci și de probleme de fizică, chimie, istorie, literatură etc.), atunci ei vor fi puși în situația de a elabora ansamblul structurilor cunoașterii, structura fenomenului, evenimentului. Este faptul astfel jocul dialectic al „asimilării” (întegrarea, ajustarea unor probleme la scheme deja existente)

și al „acomodării” (modificarea, structurarea vechilor scheme potrivit problemelor noi) — pus în evidență de Piaget. Vie în gîndirea elevului, problema consistă în actul calitativ al întregii activități. Starea de încordare, de alertare a forțelor psihice ale elevilor determinate de conștientizarea problemei este hotărîtoare pentru mersul rezolvării ei. Care, în general, are caracteristicile demersului experimental, în bunul înțeles dat de Cl. Bernard metoda experimentală nu este altceva decît un raționament cu ajutorul căruia sopusunem metodele ideile, ipotezele noastre controlîndu-le prin experiența faptelor; faptul prin care se verifică raționamentul poate fi observat sau experimentat, ori invocat din experiența proprie sau din experiența altora. Încordarea se judecărea și rezolvarea problemelor, algoritmul muncii intelectuale — alături de cercetări de psihologie — joacă un mare rol, dar nu trebuie uitată nici complementaritatea gîndirii analitice — gîndire intuitivă, facilitată de faptul că elevii gîndesc în „complex problematic”.

Metodele euristice — nucleul metodelor active

E. DIMITRIU: Cum considerăm ei se pune, în aceste condiții, problema modernizării predării științelor?

P. APOSTOL: Știința și arta pedagogică trebuie să se modernizeze și să se actualizeze și să recunoască ignoranța, necesitățile și să se reconstruiască pe baza unei noi concepții și să înțeleagă frumusețea științelor și, ca proces, pentru ca mai tirziu să folosească rezultatele, să descopere și să înțeleagă nivelul activității pentru care este pregătit și are aptitudinile.

E. DIMITRIU: Este deci vorba nu de modernizarea predării științelor, ci de predarea științelor metodele variabile, transformîndu-le în perfecționare continuă; de introducerea elevilor în climatul muncii științifice, de faptul că orice noțiune trebuie să fie reconstruită, „redescoperită” de cel cărui îi este transmisă.

P. APOSTOL: „Redescoperirea”, însă, nu se poate realiza decît prin adevărată logică și metodologie științifică în general și științelor particulare, la specificul activității din învățămînt. În acest sens este necesar să înțelegem că nucleul metodelor active este constituit din transformările didactice ale metodelor formale și informale de descoperire și învățare sau, cum li se mai spune, metodele euristice. Asemenea metode sînt aplicarea unei teorii, combinarea a două teoriilor, punerea din nou a problemei, traducerea sau recodificarea, transferul de concepte, transferul analogic, luarea de poziție, abolirea limitelor, micile variații, brainstormingul, T.W.I., teoremele generale, instruirea, matricea de descoperire etc. De exemplu, metoda micilor variații constă, în mod esențial, în supunerea unui cîmp de evenimente la variații minime pentru a-l pune în evidență învarianții (se servește de deprinderea structurilor) — înțelegîndu-se că în cercetarea unui fenomen care a fost transpus într-un context diferit decît cel original; în brainstorming, fiecare din membrii grupului participă la discuție expunînd, într-o primă fază, rapid și laconic, ideile sale asupra rezolvării problemei; T.W.I. (Training with industry) cuprinde — pe baza utilizării unui model general — încercări de formulare și rezolvare care sînt supuse discuției grupului. Nici vorbă că didactică va progresa mult pe calea eficienței dacă pedagozii vor gîndi, vor cerceta și mai ales, vor decide în ce măsură și cum pot fi folosite metodele euristice în predarea diferitelor obiecte de învățămînt. Și ar fi bine să nu se uite că profesorii buni utilizează cu succes asemenea metode. Fiindcă un bun profesor este acela care, înțelegînd bine obiectivele educației prospective și propriile capacități, înțelege și înțelege științele pe care o predă și cu spiritul ei logic și metodologic. Este aici vorba nu numai de informație, ci și de utilizarea câștor, normelor, metodelor și specificelor științelor respective — și ale științelor în general — pentru a-l spori informația, pentru a o dezvolta.

Personalitatea profesorului — factor hotărîtor al cooperării eficiente

E. DIMITRIU: Prin orice manifestare a ființei sale, profesorul influențează într-un fel sau altul pe elevi. Personalitatea lui constituie un puternic exemplu care sugerează elevilor direcțiile de formare, făcînd să acționeze în el energiile intime, potrivit unui fel de determinism analogic. Care credeți că trebuie să fie calitățile unui profesor exemplar?

A. DABUJA: Am reflectat mult, în cei treizeci de ani de activitate didactică, la această problemă. Am înfîlțit mulți colegi și am constatat nenumărate reacții ale elevilor în modalitățile lor de conduită. Pot afirma că profesorul prețuit, iubit, de elevi, recunoscut și dorit de ei ca îndrumător, posedă o cultură multilaterală și erudită în domeniul specialității, reflectează fără răgaz la găsirea celor mai bune metode didactice, face din fiecare lecție pe care o conduce o creație. Datorită pasiunii pentru probleme și dragostei față de copii, el se perfecționează continuu, cultivă opinii generoase legate de respectul rațiunii și de tot ceea ce privește nobilitatea și libertatea omului. Un asemenea profesor, patriot, încredințat, are încredere în sine și în ceilalți, manifestă capacitatea organizatorică, interese sustinute, forță psihică, spirit de responsabilitate, echilibru al caracterului, simț psihologic ascuțit, fantezie, emoționalitate fină și reținută, calm, curaj, sinceritate, spirit de justiție, tact, ironie fecundă și simțul umorului. Nu crează prin nuanțarea dărilor spirituale și controlul propriei conduite. Asemenea profesori formează elevi activi, integrați în colectiv și în același timp obișnuiți să gîndească de sine stătător, realiști, disciplinai, inventivi, cu spirit critic și „totală”, respectuoși față de autenticele valori, dornici de dăruire, urmîrind scopuri înalțătoare.

Dialogul — principala formă a cooperării

E. DIMITRIU: Beneficiile învățării prin descoperire sînt considerabile, creșterea puterii intelectuale, trecerea de la motive extrinseci la cele intrinseci, păstrarea și operaționalizarea cunoștințelor, autoconștientizarea ocazională de efortul metodic ș.a. Fiecare că marea importanță a metodelor euristice nu implică repudierea metodelor didactice tradiționale, de necesitatea dezvoltării lor pe un nivel superior și folosirea lor judicioasă în sisteme, în funcție de finalitate; problematizarea și metodele euristice detin, față de metodele

tradiționale, rolul unei funcții integratoare și optimizatoare. Pe de altă parte, metodele euristice reclamă realizarea la lecție a unui climat de cooperare. Această coodicie devine posibilă mai ales prin dialog. Dar fără înțelegerea de către profesor a partenerului, a elevului, fără ca el să recunoască „chisele” despre aceasta, dialogul nu este cu putință.

M. IORDĂNESCU: Acest lucru l-am putut verifica de nenumărate ori, noi, cei care lucrăm nemulțumit la catedră. Sincer, deschis, încredințat pe disponibilitatea și respectul reciproc, dialogul permite elevului să-și clarifice și să-și exprime gîndurile, să se gîndească pe el însuși, să se verifice. Însă gîndirea — spune G. H. Mead — este un act polemic, o dispută, o neînțelegere, o discuție, o discuție, încredințat pe disponibilitatea și respectul reciproc, dialogul permite elevului să-și clarifice și să-și exprime gîndurile, să se gîndească pe el însuși, să se verifice. Însă gîndirea — spune G. H. Mead — este un act polemic, o dispută, o neînțelegere, o discuție, o discuție, încredințat pe disponibilitatea și respectul reciproc, dialogul permite elevului să-și clarifice și să-și exprime gîndurile, să se gîndească pe el însuși, să se verifice. Însă gîndirea — spune G. H. Mead — este un act polemic, o dispută, o neînțelegere, o discuție, o discuție, încredințat pe disponibilitatea și respectul reciproc, dialogul permite elevului să-și clarifice și să-și exprime gîndurile, să se gîndească pe el însuși, să se verifice. Însă gîndirea — spune G. H. Mead — este un act polemic, o dispută, o neînțelegere, o discuție, o discuție, încredințat pe disponibilitatea și respectul reciproc, dialogul permite elevului să-și clarifice și să-și exprime gîndurile, să se gîndească pe el însuși, să se verifice. Însă gîndirea — spune G. H. Mead — este un act polemic, o dispută, o neînțelegere, o discuție, o discuție, încredințat pe disponibilitatea și respectul reciproc, dialogul permite elevului să-și clarifice și să-și exprime gîndurile, să se gîndească pe el însuși, să se verifice. Însă gîndirea — spune G. H. Mead — este un act polemic, o dispută, o neînțelegere, o discuție, o discuție, încredințat pe disponibilitatea și respectul reciproc, dialogul permite elevului să-și clarifice și să-și exprime gîndurile, să se gîndească pe el însuși, să se verifice. Însă gîndirea — spune G. H. Mead — este un act polemic, o dispută, o neînțelegere, o discuție, o discuție, încredințat pe disponibilitatea și respectul reciproc, dialogul permite elevului să-și clarifice și să-și exprime gîndurile, să se gîndească pe el însuși, să se verifice. Însă gîndirea — spune G. H. Mead — este un act polemic, o dispută, o neînțelegere, o discuție, o discuție, încredințat pe disponibilitatea și respectul reciproc, dialogul permite elevului să-și clarifice și să-și exprime gîndurile, să se gîndească pe el însuși, să se verifice. Însă gîndirea — spune G. H. Mead — este un act polemic, o dispută, o neînțelegere, o discuție, o discuție, încredințat pe disponibilitatea și respectul reciproc, dialogul permite elevului să-și clarifice și să-și exprime gîndurile, să se gîndească pe el însuși, să se verifice. Însă gîndirea — spune G. H. Mead — este un act polemic, o dispută, o neînțelegere, o discuție, o discuție, încredințat pe disponibilitatea și respectul reciproc, dialogul permite elevului să-și clarifice și să-și exprime gîndurile, să se gîndească pe el însuși, să se verifice. Însă gîndirea — spune G. H. Mead — este un act polemic, o dispută, o neînțelegere, o discuție, o discuție, încredințat pe disponibilitatea și respectul reciproc, dialogul permite elevului să-și clarifice și să-și exprime gîndurile, să se gîndească pe el însuși, să se verifice. Însă gîndirea — spune G. H. Mead — este un act polemic, o dispută, o neînțelegere, o discuție, o discuție, încredințat pe disponibilitatea și respectul reciproc, dialogul permite elevului să-și clarifice și să-și exprime gîndurile, să se gîndească pe el însuși, să se verifice. Însă gîndirea — spune G. H. Mead — este un act polemic, o dispută, o neînțelegere, o discuție, o discuție, încredințat pe disponibilitatea și respectul reciproc, dialogul permite elevului să-și clarifice și să-și exprime gîndurile, să se gîndească pe el însuși, să se verifice. Însă gîndirea — spune G. H. Mead — este un act polemic, o dispută, o neînțelegere, o discuție, o discuție, încredințat pe disponibilitatea și respectul reciproc, dialogul permite elevului să-și clarifice și să-și exprime gîndurile, să se gîndească pe el însuși, să se verifice. Însă gîndirea — spune G. H. Mead — este un act polemic, o dispută, o neînțelegere, o discuție, o discuție, încredințat pe disponibilitatea și respectul reciproc, dialogul permite elevului să-și clarifice și să-și exprime gîndurile, să se gîndească pe el însuși, să se verifice. Însă gîndirea — spune G. H. Mead — este un act polemic, o dispută, o neînțelegere, o discuție, o discuție, încredințat pe disponibilitatea și respectul reciproc, dialogul permite elevului să-și clarifice și să-și exprime gîndurile, să se gîndească pe el însuși, să se verifice. Însă gîndirea — spune G. H. Mead — este un act polemic, o dispută, o neînțelegere, o discuție, o discuție, încredințat pe disponibilitatea și respectul reciproc, dialogul permite elevului să-și clarifice și să-și exprime gîndurile, să se gîndească pe el însuși, să se verifice. Însă gîndirea — spune G. H. Mead — este un act polemic, o dispută, o neînțelegere, o discuție, o discuție, încredințat pe disponibilitatea și respectul reciproc, dialogul permite elevului să-și clarifice și să-și exprime gîndurile, să se gîndească pe el însuși, să se verifice. Însă gîndirea — spune G. H. Mead — este un act polemic, o dispută, o neînțelegere, o discuție, o discuție, încredințat pe disponibilitatea și respectul reciproc, dialogul permite elevului să-și clarifice și să-și exprime gîndurile, să se gîndească pe el însuși, să se verifice. Însă gîndirea — spune G. H. Mead — este un act polemic, o dispută, o neînțelegere, o discuție, o discuție, încredințat pe disponibilitatea și respectul reciproc, dialogul permite elevului să-și clarifice și să-și exprime gîndurile, să se gîndească pe el însuși, să se verifice. Însă gîndirea — spune G. H. Mead — este un act polemic, o dispută, o neînțelegere, o discuție, o discuție, încredințat pe disponibilitatea și respectul reciproc, dialogul permite elevului să-și clarifice și să-și exprime gîndurile, să se gîndească pe el însuși, să se verifice. Însă gîndirea — spune G. H. Mead — este un act polemic, o dispută, o neînțelegere, o discuție, o discuție, încredințat pe disponibilitatea și respectul reciproc, dialogul permite elevului să-și clarifice și să-și exprime gîndurile, să se gîndească pe el însuși, să se verifice. Însă gîndirea — spune G. H. Mead — este un act polemic, o dispută, o neînțelegere, o discuție, o discuție, încredințat pe disponibilitatea și respectul reciproc, dialogul permite elevului să-și clarifice și să-și exprime gîndurile, să se gîndească pe el însuși, să se verifice. Însă gîndirea — spune G. H. Mead — este un act polemic, o dispută, o neînțelegere, o discuție, o discuție, încredințat pe disponibilitatea și respectul reciproc, dialogul permite elevului să-și clarifice și să-și exprime gîndurile, să se gîndească pe el însuși, să se verifice. Însă gîndirea — spune G. H. Mead — este un act polemic, o dispută, o neînțelegere, o discuție, o discuție, încredințat pe disponibilitatea și respectul reciproc, dialogul permite elevului să-și clarifice și să-și exprime gîndurile, să se gîndească pe el însuși, să se verifice. Însă gîndirea — spune G. H. Mead — este un act polemic, o dispută, o neînțelegere, o discuție, o discuție, încredințat pe disponibilitatea și respectul reciproc, dialogul permite elevului să-și clarifice și să-și exprime gîndurile, să se gîndească pe el însuși, să se verifice. Însă gîndirea — spune G. H. Mead — este un act polemic, o dispută, o neînțelegere, o discuție, o discuție, încredințat pe disponibilitatea și respectul reciproc, dialogul permite elevului să-și clarifice și să-și exprime gîndurile, să se gîndească pe el însuși, să se verifice. Însă gîndirea — spune G. H. Mead — este un act polemic, o dispută, o neînțelegere, o discuție, o discuție, încredințat pe disponibilitatea și respectul reciproc, dialogul permite elevului să-și clarifice și să-și exprime gîndurile, să se gîndească pe el însuși, să se verifice. Însă gîndirea — spune G. H. Mead — este un act polemic, o dispută, o neînțelegere, o discuție, o discuție, încredințat pe disponibilitatea și respectul reciproc, dialogul permite elevului să-și clarifice și să-și exprime gîndurile, să se gîndească pe el însuși, să se verifice. Însă gîndirea — spune G. H. Mead — este un act polemic, o dispută, o neînțelegere, o discuție, o discuție, încredințat pe disponibilitatea și respectul reciproc, dialogul permite elevului să-și clarifice și să-și exprime gîndurile, să se gîndească pe el însuși, să se verifice. Însă gîndirea — spune G. H. Mead — este un act polemic, o dispută, o neînțelegere, o discuție, o discuție, încredințat pe disponibilitatea și respectul reciproc, dialogul permite elevului să-și clarifice și să-și exprime gîndurile, să se gîndească pe el însuși, să se verifice. Însă gîndirea — spune G. H. Mead — este un act polemic, o dispută, o neînțelegere, o discuție, o discuție, încredințat pe disponibilitatea și respectul reciproc, dialogul permite elevului să-și clarifice și să-și exprime gîndurile, să se gîndească pe el însuși, să se verifice. Însă gîndirea — spune G. H. Mead — este un act polemic, o dispută, o neînțelegere, o discuție, o discuție, încredințat pe disponibilitatea și respectul reciproc, dialogul permite elevului să-și clarifice și să-și exprime gîndurile, să se gîndească pe el însuși, să se verifice. Însă gîndirea — spune G. H. Mead — este un act polemic, o dispută, o neînțelegere, o discuție, o discuție, încredințat pe disponibilitatea și respectul reciproc, dialogul permite elevului să-și clarifice și să-și exprime gîndurile, să se gîndească pe el însuși, să se verifice. Însă gîndirea — spune G. H. Mead — este un act polemic, o dispută, o neînțelegere, o discuție, o discuție, încredințat pe disponibilitatea și respectul reciproc, dialogul permite elevului să-și clarifice și să-și exprime gîndurile, să se gîndească pe el însuși, să se verifice. Însă gîndirea — spune G. H. Mead — este un act polemic, o dispută, o neînțelegere, o discuție, o discuție, încredințat pe disponibilitatea și respectul reciproc, dialogul permite elevului să-și clarifice și să-și exprime gîndurile, să se gîndească pe el însuși, să se verifice. Însă gîndirea — spune G. H. Mead — este un act polemic, o dispută, o neînțelegere, o discuție, o discuție, încredințat pe disponibilitatea și respectul reciproc, dialogul permite elevului să-și clarifice și să-și exprime gîndurile, să se gîndească pe el însuși, să se verifice. Însă gîndirea — spune G. H. Mead — este un act polemic, o dispută, o neînțelegere, o discuție, o discuție, încredințat pe disponibilitatea și respectul reciproc, dialogul permite elevului să-și clarifice și să-și exprime gîndurile, să se gîndească pe el însuși, să se verifice. Însă gîndirea — spune G. H. Mead — este un act polemic, o dispută, o neînțelegere, o discuție, o discuție, încredințat pe disponibilitatea și respectul reciproc, dialogul permite elevului să-și clarifice și să-și exprime gîndurile, să se gîndească pe el însuși, să se verifice. Însă gîndirea — spune G. H. Mead — este un act polemic, o dispută, o neînțelegere, o discuție, o discuție, încredințat pe disponibilitatea și respectul reciproc, dialogul permite elevului să-și clarifice și să-și exprime gîndurile, să se gîndească pe el însuși, să se verifice. Însă gîndirea — spune G. H. Mead — este un act polemic, o dispută, o neînțelegere, o discuție, o discuție, încredințat pe disponibilitatea și respectul reciproc, dialogul permite elevului să-și clarifice și să-și exprime gîndurile, să se gîndească pe el însuși, să se verifice. Însă gîndirea — spune G. H. Mead — este un act polemic, o dispută, o neînțelegere, o discuție, o discuție, încredințat pe disponibilitatea și respectul reciproc, dialogul permite elevului să-și clarifice și să-și exprime gîndurile, să se gîndească pe el însuși, să se verifice. Însă gîndirea — spune G. H. Mead — este un act polemic, o dispută, o neînțelegere, o discuție, o discuție, încredințat pe disponibilitatea și respectul reciproc, dialogul permite elevului să-și clarifice și să-și exprime gîndurile, să se gîndească pe el însuși, să se verifice. Însă gîndirea — spune G. H. Mead — este un act polemic, o dispută, o neînțelegere, o discuție, o discuție, încredințat pe disponibilitatea și respectul reciproc, dialogul permite elevului să-și clarifice și să-și exprime gîndurile, să se gîndească pe el însuși, să se verifice. Însă gîndirea — spune G. H. Mead — este un act polemic, o dispută, o neînțelegere, o discuție, o discuție, încredințat pe disponibilitatea și respectul reciproc, dialogul permite elevului să-și clarifice și să-și exprime gîndurile, să se gîndească pe el însuși, să se verifice. Însă gîndirea — spune G. H. Mead — este un act polemic, o dispută, o neînțelegere, o discuție, o discuție, încredințat pe disponibilitatea și respectul reciproc, dialogul permite elevului să-și clarifice și să-și exprime gîndurile, să se gîndească pe el însuși, să se verifice. Însă gîndirea — spune G. H. Mead — este un act polemic, o dispută, o neînțelegere, o discuție, o discuție, încredințat pe disponibilitatea și respectul reciproc, dialogul permite elevului să-și clarifice și să-și exprime gîndurile, să se gîndească pe el însuși, să se verifice. Însă gîndirea — spune G. H. Mead — este un act polemic, o dispută, o neînțelegere, o discuție, o discuție, încredințat pe disponibilitatea și respectul reciproc, dialogul permite elevului să-și clarifice și să-și exprime gîndurile, să se gîndească pe el însuși, să se verifice. Însă gîndirea — spune G. H. Mead — este un act polemic, o dispută, o neînțelegere, o discuție, o discuție, încredințat pe disponibilitatea și respectul reciproc, dialogul permite elevului să-și clarifice și să-și exprime gîndurile, să se gîndească pe el însuși, să se verifice. Însă gîndirea — spune G. H. Mead — este un act polemic, o dispută, o neînțelegere, o discuție, o discuție, încredințat pe disponibilitatea și respectul reciproc, dialogul permite elevului să-și clarifice și să-și exprime gîndurile, să se gîndească pe el însuși, să se verifice. Însă gîndirea — spune G. H. Mead — este un act polemic, o dispută, o neînțelegere, o discuție, o discuție, încredințat pe disponibilitatea și respectul reciproc, dialogul permite elevului să-și clarifice și să-și exprime gîndurile, să se gîndească pe el însuși, să se verifice. Însă gîndirea — spune G. H. Mead — este un act polemic, o dispută, o neînțelegere, o discuție, o discuție, încredințat pe disponibilitatea și respectul reciproc, dialogul permite elevului să-și clarifice și să-și exprime gîndurile, să se gîndească pe el însuși, să se verifice. Însă gîndirea — spune G. H. Mead — este un act polemic, o dispută, o neînțelegere, o discuție, o discuție, încredințat pe disponibilitatea și respectul reciproc, dialogul permite elevului să-și clarifice și să-și exprime gîndurile, să se gîndească pe el însuși, să se verifice. Însă gîndirea — spune G. H. Mead — este un act polemic, o dispută, o neînțelegere, o discuție, o discuție, încredințat pe disponibilitatea și respectul reciproc, dialogul permite elevului să-și clarifice și să-și exprime gîndurile, să se gîndească pe el însuși, să se verifice. Însă gîndirea — spune G. H. Mead — este un act polemic, o dispută, o neînțelegere, o discuție, o discuție, încredințat pe disponibilitatea și respectul reciproc, dialogul permite elevului să-și clarifice și să-și exprime gîndurile, să se gîndească pe el însuși, să se verifice. Însă gîndirea — spune G. H. Mead — este un act polemic, o dispută, o neînțelegere, o discuție, o discuție, încredințat pe disponibilitatea și respectul reciproc, dialogul permite elevului să-și clarifice și să-și exprime gîndurile, să se gîndească pe el însuși, să se verifice. Însă gîndirea — spune G. H. Mead — este un act polemic, o dispută, o neînțelegere, o discuție, o discuție, încredințat pe disponibilitatea și respectul reciproc, dialogul permite elevului să-și clarifice și să-și exprime gîndurile, să se gîndească pe el însuși, să se verifice. Însă gîndirea — spune G. H. Mead — este un act polemic, o dispută, o neînțelegere, o discuție, o discuție, încredințat pe disponibilitatea și respectul reciproc, dialogul permite elevului să-și clarifice și să-și exprime gîndurile, să se gîndească pe el însuși, să se verifice. Însă gîndirea — spune G. H. Mead — este un act polemic, o dispută, o neînțelegere, o discuție, o discuție, încredințat pe disponibilitatea și respectul reciproc, dialogul permite elevului să-și clarifice și să-și exprime gîndurile, să se gîndească pe el însuși, să se verifice. Însă gîndirea — spune G. H. Mead — este un act polemic, o dispută, o neînțelegere, o discuție, o discuție, încredințat pe disponibilitatea și respectul reciproc, dialogul permite elevului să-și clarifice și să-și exprime gîndurile, să se gîndească pe el însuși, să se verifice. Însă gîndirea — spune G. H. Mead — este un act polemic, o dispută, o neînțelegere, o discuție, o discuție, încredințat pe disponibilitatea și respectul reciproc, dialogul permite elevului să-și clarifice și să-și exprime gîndurile, să se gîndească pe el însuși, să se verifice. Însă gîndirea — spune G. H. Mead — este un act polemic, o dispută, o neînțelegere, o discuție, o discuție, încredințat pe disponibilitatea și respectul reciproc, dialogul permite elevului să-și clarifice și să-și exprime gîndurile, să se gîndească pe el însuși, să se verifice. Însă gîndirea — spune G. H. Mead — este un act polemic, o dispută, o neînțelegere, o discuție, o discuție, încredințat pe disponibilitatea și respectul reciproc, dialogul permite elevului să-și clarifice și să-și exprime gîndurile, să se gîndească pe el însuși, să se verifice. Însă gîndirea — spune G. H. Mead — este un act polemic, o dispută, o neînțelegere, o discuție, o discuție, încredințat pe disponibilitatea și respectul reciproc, dialogul permite elevului să-și clarifice și să-și exprime gîndurile, să se gîndească pe el însuși, să se verifice. Însă gîndirea — spune G. H. Mead — este un act polemic, o dispută, o neînțelegere, o discuție, o discuție, încredințat pe disponibilitatea și respectul reciproc, dialogul permite elevului să-și clarifice și să-și exprime gîndurile, să se gîndească pe el însuși, să se verifice. Însă gîndirea — spune G. H. Mead — este un act polemic, o dispută, o neînțelegere, o discuție, o discuție, încredințat pe disponibilitatea și respectul reciproc, dialogul permite elevului să-și clarifice și să-și exprime gîndurile, să se gîndească pe el însuși, să se verifice. Însă gîndirea — spune G. H. Mead — este un act polemic, o dispută, o neînțelegere, o discuție, o discuție, încredințat pe disponibilitatea și respectul reciproc, dialogul permite elevului să-și clarifice și să-și exprime gîndurile, să se gîndească pe el însuși, să se verifice. Însă gîndirea — spune G. H. Mead — este un act polemic, o dispută, o neînțelegere, o discuție, o discuție, încredințat pe disponibilitatea și respectul reciproc, dialogul permite elevului să-și clarifice și să-și exprime gîndurile, să se gîndească pe el însuși, să se verifice. Însă gîndirea — spune G. H. Mead — este un act polemic, o dispută, o neînțelegere, o discuție, o discuție, încredințat pe disponibilitatea și respectul reciproc, dialogul

REPERE PENTRU ORIENTAREA ELEVILOR

VĂ PREZENTĂM LICEELE ECONOMICE

Continuând suita de materiale prin care urmărim să venim în sprijinul acțiunilor întreprinse în școli pentru orientarea viitorilor absolvenți ai clasei a VIII-a prezentăm în numărul de față liceele economice. Aceste licee au luat în ultimul timp o deosebită dezvoltare, ca urmare a necesității de cadre economice de nivel mediu — contabili, statisticieni, planificatori, merceologi — pentru diverse ramuri ale economiei naționale.

Iată specialitățile în care se pot pregăti elevii în cadrul liceelor economice:

Planificare-contabilitate
În această specialitate se pregătesc viitoarele cadre de contabili și planificatori necesare activității financiar-contabile și de planificare din întreprinderi și instituții. În cursul scolării elevii primesc temeinice cunoștințe de specialitate care să le permită să interpreteze cu competență fenomene economice complexe, să le înregistreze corect în evidența contabilă și să analizeze rezultatele obținute. După absolvire, ei vor fi chemați să contribuie la îmbunătățirea organizării, planificării și evidenței producției și circulației mărfurilor, la descoperirea rezervelor interne ale întreprinderilor, la respectarea disciplinei financiare și de plan și la folosirea rațională a mijloacelor materiale și bănești.

Merceologie
Cadrele de nivel mediu care se pregătesc în această specialitate au rolul de a contribui la buna aprovizionare a populației cu mărfuri în sortimente variate și de bună calitate. Merceologii le revine sarcina de a sprijini realizarea ritmică a planului de aprovizionare și desfășurare a unităților în care vor lucra, printr-o legătură permanentă și organizată cu furnizorii și beneficiarii. Ei îndrumă, controlează și efectuează recepții calitative, întocmesc lucrări de analiză privind diferite aspecte ale activității comerciale, studiază cererea de mărfuri etc.

Statistică
Tinerii care se pregătesc în specialitatea statistică trebuie să exercite cu competență lucrări de nivel mediu în domeniul statistic — știință de o deosebită importanță pentru economia socialistă. Ei vorculege și prelucra date referitoare la diferite aspecte ale vieții sociale, vor urmări executarea planului de producție pe întreprinderi, pe ramuri sau pe ansamblul economiei, vor urmări la timp eventualele disproporții sau rămășiți în urmă. Statisticienii vor contribui la furnizarea materialului factual necesar pentru nevoile conducerii producției, la procurarea materialului documentar necesar întocmirii planurilor de perspectivă etc.

Finanțe și credit
În liceele cu specialitatea finanțe și credit se pregătesc viitorii inspectori, contabili, planificatori, statisticieni de nivel mediu care vor lucra în unitățile operative ale Băncii Naționale a Republicii Socialiste România, Băncii Agricole, Băncii Române de Comerț Exterior, Băncii de Investiții, la C.E.C., A.D.A.S., A. S. Loto — Promopost și în organele financiare locale și instituțiile bugetare. Absolvenții liceelor cu această specialitate le revine un rol important în îmbunătățirea activității întreprinderilor, în exercitarea controlului financiar, în reducerea prețului de cost și a cheltuielilor de circulație, în respectarea disciplinei financiare și apărarea avutului obștesc.

Administrație
Pentru asigurarea bunei desfășurări a muncii în administrația locală de stat,

liceele economice pregătesc cadre de nivel mediu capabile să rezolve cu competență, operativitate și spirit de inițiativă sarcinile de răspundere ce le revin. Absolvenții liceelor cu această specialitate vor ocupa funcții la consiliile populare comunale (secretari, șefi de birou, inspectori pentru îndrumarea activităților obștesc), precum și la consiliile populare comunale, orașenești, municipale și județene, unde vor răspunde de lucrările administrative de secretariat, arhivistice, evidențiale, stare civilă etc. De asemenea, vor putea fi încadrați în funcții similare în instituții și întreprinderi.

Merceologie
Cadrele de nivel mediu care se pregătesc în această specialitate au rolul de a contribui la buna aprovizionare a populației cu mărfuri în sortimente variate și de bună calitate. Merceologii le revine sarcina de a sprijini realizarea ritmică a planului de aprovizionare și desfășurare a unităților în care vor lucra, printr-o legătură permanentă și organizată cu furnizorii și beneficiarii. Ei îndrumă, controlează și efectuează recepții calitative, întocmesc lucrări de analiză privind diferite aspecte ale activității comerciale, studiază cererea de mărfuri etc.

Statistică
Tinerii care se pregătesc în specialitatea statistică trebuie să exercite cu competență lucrări de nivel mediu în domeniul statistic — știință de o deosebită importanță pentru economia socialistă. Ei vorculege și prelucra date referitoare la diferite aspecte ale vieții sociale, vor urmări executarea planului de producție pe întreprinderi, pe ramuri sau pe ansamblul economiei, vor urmări la timp eventualele disproporții sau rămășiți în urmă. Statisticienii vor contribui la furnizarea materialului factual necesar pentru nevoile conducerii producției, la procurarea materialului documentar necesar întocmirii planurilor de perspectivă etc.

Administrație
Pentru asigurarea bunei desfășurări a muncii în administrația locală de stat,

RETEAUA LICEELOR ECONOMICE

În majoritatea județelor există licee economice. Prezentăm mai jos localitățile unde funcționează liceele cu acest profil, consemnând între paranteze specialitățile în care pregătesc cadre de economiști:

- Județul Arad:** Arad (planificare-contabilitate; merceologie); Județul Argeș: Pitești (planificare-contabilitate; merceologie); Județul Bacău: Bacău (planificare-contabilitate; merceologie); Județul Bihor: Oradea (planificare-contabilitate); Județul Bistrița-Năsăud: Bistrița (planificare-contabilitate); Județul Botoșani: Botoșani (planificare-contabilitate); Județul Brașov: Liiceu economic nr. 1 — Brașov (merceologie); Liiceu economic nr. 2 — Brașov (planificare-contabilitate; finanțe și credit); Județul Brăila: Brăila (planificare-contabilitate; finanțe și credit); Județul Buzău: Buzău (planificare-contabilitate); Județul Cluj: Cluj (planificare-contabilitate; finanțe și credit); Județul Constanța: Constanța (planificare-contabilitate; merceologie); Județul Dimbovița: Târgoviște (planificare-contabilitate); Județul Dolj: Craiova (planificare-contabilitate; merceologie); Județul Galați: Galați (planificare-contabilitate; merceologie); Județul Gorj: Târgu-Jiu (planificare-contabilitate); Județul Harghita: Odorheiu Secuiesc (planificare-contabilitate); Județul Hunedoara: Orăștie (planificare-contabilitate; merceologie); Județul Ialomița: Căldărași (planificare-contabilitate); Județul Iași: Iași (planificare-contabilitate; administrație); Județul Ilfov: Giurgiu (planificare-contabilitate); administrație); Județul Maramureș: Baia Mare (planificare-contabilitate; finanțe și credit); Județul Mehedinți: Turnu Severin (planificare-contabilitate); Județul Mureș: Târgu Mureș (planificare-contabilitate; merceologie); Județul Olt: Caracal (planificare-contabilitate); Corabia (planificare-contabilitate); Județul Prahova: Ploiești (planificare-contabilitate; merceologie); Județul Satu Mare: Satu Mare (planificare-contabilitate; merceologie); Județul Sibiu: Sibiu (planificare-contabilitate; merceologie); Județul Suceava: Suceava (planificare-contabilitate; merceologie); Județul Teleorman: Roșiori de Vede (planificare-contabilitate); Județul Timiș: Timișoara (planificare-contabilitate); Județul Vaslui: Vaslui (planificare-contabilitate; statistică); administrație); Județul Vâlcea: Liiceu economic nr. 1 — Vâlcea (planificare-contabilitate); Județul Vrancea: Focșani (planificare-contabilitate); Municipiul București: Liiceu economic nr. 1 (planificare-contabilitate; merceologie); Liiceu economic nr. 2 „N. Kretulescu” (planificare-contabilitate; merceologie); Liiceu nr. 3 (planificare-contabilitate; finanțe și credit).

„TERRA”

Numărul de martie-aprilie 1969 al noii serii a revistei de informare geografică a Societății de Științe Geografice conține un bogat și util material pentru profesorii de specialitate.

Revista se deschide cu o consistentă rubrică de studii, care cuprinde articolele „Asupra dezvoltării și răspândirii industriei pe glob” de V. Tufescu, „Irigarea terenurilor în țara noastră” de P. V. Cotet, „Date și ipoteze noi despre Lună” de I. Pasaru ș.a.

În continuare, revista înseriază informații și peisaje geografice din țară și de peste glob datorate unor geografici cunoscuți — C. Herbst, Gr. Posea, Gh. Nicolescu, Gh. Neamu, I. Băcanu și alții.

Ca de obicei revista conține o rubrică de îndrumări didactice care cuprinde de data aceasta articolele „Circulația generală a atmosferei” de Maria Sutu, „Batimetric limnologic de 100 m” de I. Sfârânc, „Lecturi geografice referitoare la continele sudice” de V. Ifti și Virginia Stoescu și „Geografia distractivă” de V. Cucu.

Numărul mai cuprinde rubricile Etimologii geografice, Opinii-discuții, Cronică, Recomandări bibliografice.

„LIMBĂ ȘI LITERATURĂ”

Culegerea „Limba și literatura”, editată de Societatea de Științe Filologice, a ajuns la al XVIII-lea volum.

Acesta cuprinde, în rubrica „Teorie, critică și istorie literară”, materialele „Tipograful Coreli, logofăt pământean”, de Petre Ștefan, „Ediția Maloescu a „Poștilor lui Eminescu”, de Ion Dumitrescu, „L. Caragiale și Buzăul”, de Gabriel Cocora, „Proza lui Mircea Eliade”, de Dan Mircea Dumitrescu ș.a.

Rubrica „Limba și stil” cuprinde materiale semnate de Mirocea Radu („Note despre legătură între aviația seismologică”, Al. Popescu-Mihăilescu), „În legătură cu definiția onomimelor”, ș.a.

Semnalam de asemenea, studiul folcloric cu titlul „Conceptia lui M. Sadoveanu despre folclorul de L. Orșidan și studiul de lingvistică semnat de Dan Simionescu pe tema „Raporturile dintre bibliografie și documentare, cu aplicare la literatura pedagogică”.

„REVISTA DE FIZICĂ ȘI CHIMIE”

A apărut săptămîna aceasta Revista de fizică și chimie seria A, nr. 2/1969, cu următorul conținut: „Arde-mișca profesorilor” de Teodor V. Ionescu de N. Calmaș; „Defecte liniare în corpuri solide — dislocații” de I. Nicolescu; „Structura porfirilor macrociclici” de S. Mustafă; „Semnal și sensibilități fizice” de Otto Acel; „Unele considerații asupra construcției de lumete” de R. Hezdeus; „Electrometri și magnetometri hidrostatici — construcția și aparatul de măsură” de Ion Mustaș.

INSTITUTUL DE ȘTIINȚE PEDAGOGICE

ANUNȚĂ

scoterea la concurs a următoarelor posturi:

1 cercetător științific — pedagogie, sectorul „Didactica învățămîntului elementar”

1 cercetător științific principal, limba română — sectorul „Limba română”

1 cercetător științific, limba franceză — sectorul „Limbi străine”

1 cercetător științific stagiar — limba latină — sectorul „Limbi străine”

1 cercetător științific principal — pedagogie defectologie — sectorul „Didactica învățămîntului special”

1 cercetător științific principal — logopedie, pedagog sau psiholog, la sectorul „Pedagogie medicală”

1 cercetător științific stagiar, cu peste 3 ani vechime — pedagogie sau psihologie la sectorul „Activități pionierești”.

Cereri de înscriere la concurs se primesc la Institutul de Științe Pedagogice din București, str. Sfinții Apostoli nr. 14, telefon 14.86.66, — biroul personal, pînă la data de 9 iunie 1969, însoțite de actele prevăzute de Regulamentul privind recrutarea, promovarea și atestarea cadrelor de cercetători științifici din unitățile de cercetări din Republica Socialistă România, publicat în extras în Buletinul Oficial, partea a III-a nr. 4 din 6 ianuarie 1968.

Concursul se va ține la sediul Institutului din București în ziua de 24 iunie 1969.

Se primesc candidații cu domiciliul stabil în municipiul București.

INSTITUTUL PEDAGOGIC-GALAȚI

ANUNȚĂ

scoterea la concurs a posturilor vacante de cadre didactice, după cum urmează:

Catedra de fizică
Postul de conferențiar, poziția 2, disciplina Fizică atomică, Fizică generală.

Catedra de botanică
Postul de lector, poziția 4, disciplina Fiziologia plantelor, Sistematica plantelor.

Postul de lector, poziția 6, disciplina Biologie generală.

Catedra de zoologie
Postul de lector, poziția 3, disciplina Metodica predării științelor naturale și agricole.

Catedra de limba și lit. română
Postul de lector, poziția 10, disciplina Limba română contemporană.

Catedra de pedagogie-psihologie
Postul de lector, poziția 1, disciplina Psihologia copilului și pedagogică, Pedagogie generală.

Postul de lector, poziția 3, disciplina Pedagogie generală.

Postul de lector, poziția 5, disciplina Pedagogie generală, Istoria pedagogiei.

Postul de lector, poziția 9, disciplina Ed. fizică.

Candidații la concurs vor depune la rectoratul Institutului pedagogic Galați, str. Gării nr. 63, în termen de 30 zile de la data publicării anunțului, o cerere de înscriere însoțită de actele prevăzute în Statutul personalului didactic din R.S.R. și menționate în anunțul institutului publicat în Buletinul Oficial R.S.R. partea III din 20 mai 1969.

Concursul va avea loc la sediul Institutului pedagogic Galați în termen de 60 zile de la expirarea termenului de înscriere.

Informații se pot obține la secretariatul institutului, telefon 1.58.25-1.58.36.

INSTITUTUL POLITEHNIC-TIMIȘOARA

ANUNȚĂ

scoterea la concurs a următoarelor posturi:

FACULTATEA DE ELECTROTEHNICĂ
— Lector la Catedra de Matematici I, disciplina geometrie analitică și diferențială, poz. 10 din statul de funcțiuni.

— Lector la Catedra de Matematici II, disciplina geometrie analitică și diferențială, metode numerice și programare, poziția 8 din statul de funcțiuni.

— Șef de lucrări la Catedra de Măsură și centrale electrice, disciplina măsură electrice și magnetice, poziția 7 din statul de funcțiuni.

FACULTATEA DE CONSTRUCȚII
— Lector la Catedra de limbi moderne, disciplina limba rusă, poz. 4 din statul de funcțiuni.

— Șef de lucrări la Catedra de Construcții metalice, disciplina construcții de lemn și agricole, construcții industriale, construcții metalice, poz. 13 din statul de funcțiuni.

— Lector la Catedra de Matematici II, disciplina matematici speciale, poz. 7 din statul de funcțiuni.

— Șef de lucrări la Catedra de Construcții metalice, disciplina rezistența materialelor, teoria elasticității și plasticității, mecanica construcțiilor, poz. 11 din statul de funcțiuni.

FACULTATEA DE CHIMIE INDUSTRIALĂ
— Șef de lucrări la Catedra de chimie anorganică și analitică, disciplina chimie generală, poz. 18 din statul de funcțiuni.

— Asistent la Catedra de Fizică, disciplina fizică, poz. 17 din statul de funcțiuni.

Candidații la concurs vor depune la secretariatul rectoratului Institutului politehnic din Timișoara — b-dul 30 Decembrie nr. 2 — cererea de înscriere împreună cu actele necesare prezentării la concurs prevăzute de Regulamentul privind ocuparea funcțiilor didactice în învățămîntul superior, publicat în Colecția din Hotărîri și Dispoziții ale Consiliului de Miniștri nr. 31 din 5 august 1958. Termenele de înscriere sînt cele prevăzute în Statutul personalului didactic (15 zile de la publicare pentru postul de asistent și 30 de zile pentru postul de șef lucrări, lector).

Concursul se va desfășura la institut, în conformitate cu Legea privind Statutul personalului didactic din Republica Socialistă România, publicat în Buletinul Oficial Partea I nr. 33 din 15 martie 1969.

INSTITUTUL AGRONOMIC „N. BĂLCESCU” BUCUREȘTI

ANUNȚĂ

scoterea la concurs a următoarelor posturi:

— Conferențiar — poziția IV/3 — disciplina Îmbunătățiri funciare — de la Catedra de Îmbunătățiri funciare, topografie și desen tehnic, pendinte de Facultatea de Agronomie;

— Conferențiar — poziția XIV/2 — disciplina Chimie biologică — de la Catedra de Chimie biologică, pendinte de Facultatea de Horticultură;

— Conferențiar — poziția XXVIII/3 — disciplina de Biochimie — de la Catedra de Chimie generală și biochimie, pendinte de Facultatea de Zootehnie;

— Conferențiar — poziția XXVIII/4 — disciplina de Chimie generală — de la Catedra de Chimie generală și biochimie, pendinte de Facultatea de Zootehnie.

Persoanele care doresc să participe la concurs vor înregistra în termen de 30 de zile de la data publicării acestui anunț, la rectoratul institutului, cererea de înscriere însoțită de actele personale și lucrările științifice ale concurentului.

Lista actelor necesare înscrierii la concurs poate fi consultată la rectorat — b-dul Mărăștii nr. 59, București.

Cei care funcționează într-o instituție de învățămînt superior sînt obligați să comunice în scris rectorului acestuia înscrierea la concurs.

Concursul se va ține la sediul Institutului agronomic „N. Bălcescu” București în termen de 3 luni de la data publicării prezentului anunț.

CONTINUĂRI • CONTINUĂRI • CONTINUĂRI • CONTINUĂRI

Un potențial care cere amplă valorificare

sau al metodelii predării disciplinei școlare corespunzătoare, să le ofere materiale de istorie editate de Societatea de Științe Filologice, și chiar cu publicațiile — mai răspândite — editate de Societatea de Științe Filologice, de exemplu, pune la dispoziția membrilor săi nu mai puțin de cinci titluri de perioadice: publicația trimestrială „Limba și literatura”, cuprinzînd studii, și materiale pe teme metodice și texte și documente descoperite în arhivele locale, publicația bianuală „Studii de literatură universală” — volumul cu apariție anuală intitulat „Studia et acta orientalia”, o culegere de „Folclor poetic” și o alta de „Lexic regional”, care valorifică roadele cercetărilor întreprinse de profesori în aceste domenii. Este de luat în seamă și activitatea publicistică a filialelor societății, care se anunță, mai ales în ultima vreme, prin începuturile promisioare. La fel de amplă este și activitatea editorială a altor societăți, cum ar fi Societatea de biologie sau Societatea de geografie, „Terra” — noua revistă a Societății de geografie — și-a extins tematica astfel încît să cuprindă într-un echi-libru judicios probleme mai de geografie fizică și economică. Alături de această revistă, Societatea de geografie editază de două sau de trei ori pe an un „Buletin al Societății de Științe Geografice”.

Totuși, măsura în care această prodigioasă activitate editorială reușește să-și atingă scopul este discutabilă. O revistă ca „Limba și literatura”, de exemplu, are un număr încă prea mic de cititori. Și acesta nu este numai cazul publicațiilor editate de Societatea de filologie. Am putea formula aprecieri asemănătoare și în legătură

Concursul de admitere în liceu

problemă și un exercițiu din programa claselor V-VIII

— Cum se va desfășura examinarea orală?

— Profesorii examinatori vor alcătui bilete de examen care vor fi aprobate de președintele comisiei. Tot în scopul stabilirii unor criterii unice de apreciere a candidaților, la licee în care se constituie mai multe comisii de concurs, biletele pentru examenul oral vor fi unice, alcătuite de membri tuturor comisiilor din liceu.

Proba orală la limba română și limba maternă va consta în tratarea a două subiecte, unul din materia de lectură literară studiată, iar al doilea de analiză gramaticală (sintactică și morfologică) a unei propoziții dezvoltate sau a unei fraze. La lectura literară se va aprecia măsura în care elevii știu să redea conținutul și să analizeze o operă literară sau un fragment dintr-o operă literară.

La matematică se va cere rezolvarea unei probleme și a unui exercițiu din materia prevăzută în programa curriculumului.

La istoria României, de asemenea, se va cere tratarea a două subiecte.

— Unele amănunte în legătură cu comisiile de examinare și cu modalitățile de clasificare a candidaților?

— Concursul de admitere se va ține în fața unei comisii, formată din președinte și cîte doi profesori examinatori pentru fiecare obiect. Examinatorii pentru fiecare disciplină de concurs vor fi aleși din rîndul profesorilor cu studii de specialitate, unul care a predat la clasele liceale, iar altul de la o școală generală. În acest fel se creează posibilitatea de a îmbina cerințele învățămîntului liceal cu prevederile programelor școlii generale, precum și de a asigura aprecierea cit mai exactă a nivelului de pregătire al elevilor.

Într-o zi elevii vor fi examinați la un singur obiect. Aprecierea cunoștințelor elevilor, atît la probele scrise, cît și la probele orale și practice, se face de fiecare profesor examinator de la disciplina respectivă de concurs. Media aritmetică

a notelor acordate de cei doi profesori examinatori va constitui nota acordată candidatului la obiectul respectiv.

La liceele de artă și cele cu program de educație fizică, media aritmetică a notelor obținute la probele de specialitate se consideră notă în vederea calculării mediei generale a concursului de admitere. La liceele pedagogice, elevilor declarați admiși în urma verificării aptitudinilor muzicale nu li se pune notă la această probă.

Notele obținute la probele practice și orale se trec, imediat după examinare, în fișa de examen a fiecărui candidat.

Media concursului de admitere se stabilește aritmetic din notele obținute la cele 5 probe de concurs (pentru candidații la licee cu predarea în limbi ale naționalităților conlocuitoare — 7 probe). Candidații care nu obțin cel puțin media cinci, calculată aritmetic, la fiecare obiect de examen sînt declarați respinși, fără a li se mai încheia media generală (atît la concursul din iunie cît și la cel din septembrie). La liceele de artă și la liceele cu program de educație fizică, media minimă de admitere la probele practice de specialitate este șase.

Candidații vor fi admiși în ordinea mediilor obținute la concurs, începînd cu cea mai mare, în limita locurilor planificate. În cazul cînd vor exista și alți candidați care au întrîntat o medie generală egală cu a ultimului candidat admis, aceștia vor fi declarați toți admiși. Candidații declarați admiși se pot înscrie în clasa a IX-a numai la liceul și la forma de învățămînt pentru care au dat concursul. În cazul în care cei admiși nu se prezintă la liceu în cel mult 10 zile de la începerea cursurilor sau, în același termen, nu înaintează acte pentru justificarea absențelor sînt considerați retrași. În locurile devenite vacante sînt primiți alți candidați care au dat concursul de admitere la același liceu, în ordinea mediilor obținute.

În încheiere, o mențiune în plus pentru liceele pedagogice de învățători. Începînd din acest an școlar, la aceste licee — tînci sînd au mai multe clase paralele — concursul de admitere se va organiza separat pentru clase de băieți și pentru clase de fete.